

Methodological Handbook (2018). O. O. Shumska, V. L. Oleshko, T. Ye. Oleshko (Eds.). Kharkiv: Kharkiv State Pedagogical University).

Шабанова, Ю. О. (2014). *Системний підхід у вищій школі: підруч. для студ. магістратури*. Д.: НГУ (Shabanova, Yu. O. (2014). *System Approach in Higher Education: Handbook for Master's Degree Students*. Dnipro: Dnipropetrovsk National University).

SUMMARY

Wei Yiqian. Principles of forming interpersonal interaction skills of future music teachers in the process of ensemble playing.

The article defines the essence of the concepts of "ensemble", "ensemble musicianship"; reveals and substantiates the potential of ensemble musicianship as a means of educating musical thinking in future teachers of music. The main guidelines of the methodology for the formation of ensemble interaction skills are revealed. The criteria for evaluating the success of the interaction of participants in the process of ensemble music-making are determined: interpretive and artistic, musical, verbal and motor-motor, communicative. The necessity of forming ensemble interaction skills in future music teachers on the basis of the principles of developmental and systematic learning is proved.

Key words: ensemble, ensemble musicianship, interpersonal ensemble interaction, methodology, principles, future music teachers.

УДК 378.013.75:78

Олексій Корякін

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

ORCID ID 0000-0002-3084-8796

DOI 10.24139/2312-5993/2023.04/185-195

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОГО ТЕХНІЧНОГО СЛУХУ ЗВУКОРЕЖИСЕРІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Мета статті – конкретизація змісту професійного технічного слуху звукорежисерів; визначення основних складових професійного технічного слуху звукорежисерів та обґрунтування методичних основ процесу розвитку професійного технічного слуху звукорежисерів у процесі професійної підготовки. Методи дослідження: системно-аналітичний та порівняльно-історичний. Професійний технічний слух звукорежисера – здатність повноцінно сприймати звучання та критично й обґрунтовано визначати переваги та недоліки матеріалу, який прослуховується, а також спроможність схарактеризувати це звучання у межах визнаної технічної термінології.

Ключові слова: професійний технічний слух, звукорежисура, професійна підготовка звукорежисерів, звукорежисерська компетентність, розвиток професійного технічного слуху, «Golden Ears», «Simple Feedback Trainer», «Audio Frequency Trainer».

Постановка проблеми. Під час професійної підготовки звукорежисерів все більше уваги приділяється розвитку технічного слуху як одній з найважливіших складових їх практичної складової компетентності, оскільки саме професійний технічний слух дозволяє фахівцю орієнтуватися у віртуальному аудіо просторі, виявляти переваги

та недоліки звучання. У низці наукових досліджень, оприлюднених протягом останніх трьох десятиліть, вчені підкреслювали переваги систематичного тренування слуху у процесі професійної підготовки. Водночас у вітчизняній науковій спільноті наразі стало розуміння змісту професійного технічного слуху не сформоване, передусім, через недооцінку його значення та невизначеність методологічних основ розвитку професійного технічного слуху, а комплексне навчально-методичне забезпечення процесу розвитку професійного технічного слуху наразі залишається недостатнім. Здобуття практичного досвіду на достатньому рівні у тривалій звукорежисерській практиці позначається занадто низькою ефективністю, щоб розглядати його як дієвий засіб розвитку професійного технічного слуху звукорежисерів. Очевидно, що професійний технічний слух можна найефективніше розвинути лише шляхом цілеспрямованого спеціально-організованого навчання або тренування. Крім того, вдосконалення потребує сама система розвитку професійного технічного слуху, а методи, які використовувалися в минулому, мають бути значною мірою адаптовані до вимог сьогодення.

Аналіз актуальних досліджень. Наявні методичні дослідження професійного технічного слуху частково зосереджені на технічному вивченні слуху. Дослідження методик та підходів до розвитку професійного технічного слуху у історичній ретроспективі історію розвитку слуху дозволяє виокремити як одну з найбільш ранніх комплексну освітню систему, створену Дейвом Мултоном у середні 1990-х років (Moulton, 1995). Серед складових його методики вагоме місце відігравали компакт-диски, які містили вправи, спрямовані на розвиток професійного слуху в частині частот та динамічного спектру, а також реверберації та затримки звуку. Разом з тим звукорежисерська практика вказує, що фахівець має брати до уваги набагато ширші звукові атрибути та елементи, перелік яких хоч і не є вичерпним, проте достатньо широкий. Через понад два десятиліття Джейсоном Корі (Corey, 2017) було створено єдине достатньо комплексне навчальне програмне забезпечення є «Technical Ear Trainer» Різні аспекти розвитку професійного технічного слуху висвітлюються у працях М. Адріанопулу (Andrianopoulou, 2020), П. Брезіна (Brezina, 2021), С. Кім (Kim, 2015), В. Молян (Moylan, 2020), Д. Волцер (Walzer, 2015). Попри наявність певних напрацювань у сфері тренування технічного слуху, проблема розвитку професійного слуху не втратила своєї актуальності як у сфері

професійної підготовки звукорежисерів, так і для інших напрямків підготовки зі спеціальності 025 Музичне мистецтво.

Мета статті полягає у конкретизації змісту професійного технічного слуху звукорежисерів; визначенні основних складових професійного технічного слуху звукорежисерів та обґрунтуванні методичних основ процесу розвитку професійного технічного слуху звукорежисерів у процесі професійної підготовки.

Методи дослідження. У процесі реалізації мети було застосовано системно-аналітичний та порівняльно-історичний методи. Системно-аналітичний метод використовувався для уточнення змісту професійного технічного слуху звукорежисерів та визначення його складових; порівняльно-історичний метод використовувався для конкретизації методичних підходів до розвитку професійного технічного слуху, які сформувалися історично.

Виклад основного матеріалу. Перш ніж розглядати процес розвитку професійного технічного слуху доцільно конкретизувати зміст самого поняття. У загальному сенсі під професійним технічним слухом звукорежисера розуміється здатність повноцінно сприймати звучання (записане у вигляді фонограми або концертне) та критично й обґрунтовано визначати переваги та недоліки матеріалу, який прослуховується, а також спроможність схарактеризувати це звучання у межах визнаної технічної термінології.

Розвинений професійний технічний слух фахівця концертної або сценічної звукорежисури суттєво скорочує час на внесення корекції для придушення позитивного зворотного зв'язку, а у мультимедійній чи архівній дозволяє раціональніше витратити час на пошуки, зокрема, у процесі зведення фонограми. В усіх випадках звукорежисерської практики розвинений професійний технічний слух дозволяє працювати певною мірою незалежно від приладів та розширити власні можливості звукорежисера для творчого самовираження, оскільки розвиток професійного технічного слуху дозволяє не лише краще орієнтуватися у наявній звуковій картині, але і краще розуміти, як зробити звукову картину саме такою, як потрібно.

Виходячи з класифікації Д. Корі, у розвитку професійного технічного слуху можна виокремити п'ять основних категорій відповідно до природи звукового атрибута: 1) аналіз частотного спектру – еквалізація; 2) атрибути просторового сприйняття – затримка і реверберація; 3) атрибути динамічного діапазону – компресування,

лімітування і розширення; 4) елементи якості звукозапису – спотворення і шум; 5) редагування аудіо – редагування аудіозапису (Corey, 2017).

Цілком логічним, що для розвитку професійного технічного слуху за означеними категоріями необхідні відповідні специфічні методики, тому значних застережень викликають спроби розробки універсального методичного забезпечення, яке було б спроможним охопити усі складові розвитку професійного технічного слуху звукорежисера.

Очевидно, що розвиток професійного технічного слуху відбувається у процесі прослуховування спеціально підготовлених матеріалів у відповідних умовах, причому, необхідно додатково акцентувати, що, особливо на початковому етапі, напрочуд вагомого значення набувають саме умови прослуховування, оскільки їх вади можуть запам'ятовуватися як еталон.

Матеріалом для розвитку професійного технічного слуху мають бути фонограми-зразки, які формуватимуть смак та уявлення про еталонне звучання. Серед цікавих рекомендацій – використання у якості еталонних списку номінантів на премію «Греммі» через різноманітність жанрів і найвищий рівень аудіо-продакшену (Andrianopoulou, 2020). Це необхідно для того, щоб оволодіти спроможністю не лише повноцінно сприймати, а й адекватно оцінювати звучання.

Традиційно перевагу у доборі матеріалу для розвитку професійного технічного слуху рекомендується надавати академічній музиці, оскільки це складніше практично за всіма параметрами (переважно за винятком лише динамічної обробки) (Kim, 2015). Окрім того, слуховий досвід сприйняття різних ансамблів музичних інструментів та голосів буде корисним не лише для розвитку музичного смаку, але і у інших музичних напрямках. Однак дієвим є і використання спеціальних тренувальних фонограм. В основі професійного технічного слуху лежить вміння розділити єдине звучання, а потім якомога точніше описати всі його складові: музичний баланс – параметр, що характеризує співвідношення віртуальних джерел звуку за гучністю; тембр – параметр, який відображає суб'єктивне сприйняття спектральних показників сигналу (про тембр можна говорити, розглядаючи особливості втілення окремої партії, а також характеризуючи спектральні особливості фонограми в цілому); просторовість – особливості розміщення джерел звуку і відчуття об'єму одного або декількох приміщень, що виникає у слухача; динамічний діапазон – у загальному сенсі це співвідношення найвищого і найнижчого рівнів сигналу (водночас вузький динамічний

діапазон окремої партії ще означає, що динамічний діапазон всієї фонограми також виявиться вузьким, і навпаки) (Walzer, 2015).

З методичної точки зору найбільш доцільно організувати цілеспрямований процес розвитку професійного технічного слуху відповідно до схарактеризованого переліку – слухати спеціальні фонограми для тренування визначення окремих параметрів. Докладніше розглянемо кожен з них відповідно до матеріалу для прослуховування.

Тембр. Можна виокремити три найбільш поширені варіанти матеріалів для тренувань: синусоїдальні сигнали; еквалізовані шуми (білий, рожевий); еквалізаційні зміни на музичному матеріалі (еквалізація може здійснюватися за частотами октавного або третино-октавного еквалайзера, може мати зміни на 12 дБ, 6 дБ або 3 дБ, як ослаблення, так і посилення смуги). Синусоїдальні сигнали практично не існують у «чистому» вигляді у музичному матеріалі, а їх запам'ятовування потребує занадто великих витрат часу та зусиль, тому їх ефективність для розвитку професійного технічного слуху вкрай сумнівна. Для початкового етапу може бути достатньо запам'ятати одну частоту, наприклад, один кілогерц. Один з найшвидших способів досягти цього – навчитися свистіти на цій частоті, оскільки у процесі активізації задіявши не лише слухової пам'яті, але і дрібної моторики, до якої належить амбушюр, час на запам'ятовування скорочується. У подальшому розвитку професійного технічного слуху можна буде «відштовхуватися» від цієї частоти («вище чи нижче за один кілогерц»), а далі формуватимуться все точніші градації. Використовуючи еквалізацію шуму та музичного матеріалу на початковому етапі корисними є вправи, в яких необхідно визначати на слух зміни рожевого шуму за допомогою октавного еквалайзера. Вони дозволяють сформулювати загальне уявлення про частотний діапазон незалежно від особливостей музичного матеріалу, і, крім того, сприяють розвитку слухової пам'яті, яка надалі стане в нагоді в концертній чи сценічній практиці (оскільки рожевий шум – один з основних тестових сигналів) та роботі з шумовим оформленням. Після опанування таких вправ доцільно переходити до прослуховування еквалізації музичного матеріалу, що допоможе виробити точне розуміння теситур і формант різних музичних інструментів, тембральних «ніш» у фонограмах різних музичних напрямів і, звичайно, дозволить швидко орієнтуватися в частотах октавного, а потім і третино-октавного еквалайзера.

Просторовість. У цьому критерії оцінки звучання необхідно опанувати спроможність якомога точніше визначати положення музичних інструментів за планами (в глибину) та стереобазою (в ширину), а також час та характер реверберації. Якщо для вивчення спектру звуку можуть використовуватися різноманітні аналізатори, то для вивчення характеристик простору такі прилади наразі не розроблено, що зберігає «людський чинник» у звукорежисурі. До того ж у сучасній звукорежисурі очевидна тенденція до зменшення глибини фонограм за збереження кількості планів, що робить роботу з простором дедалі складнішою.

Музичний баланс. Сприйняття балансу безпосередньо залежить від тембральних та просторових характеристик, завдяки яким слухач фокусує увагу на певних елементах звучання. Крім того, шкала вимірювання рівня завжди відносна і засвоїти її градації в принципі складніше, ніж, наприклад, запам'ятати на слух частоти третино-октавного еквалайзера. Як матеріал на початковому етапі використовуються записи, в яких музичний баланс проявляється очевидно.

Динамічний діапазон. З погляду розвитку професійного технічного слуху у цій складовій вивчається усе, що стосується компресії. На початковому етапі буває досить важко розрізнити на слух навіть доволі явну надмірну компресію, яку зазвичай описують як «щось звучить не так» або «звучить не комфортно», але не ідентифікують при цьому причини. В якості матеріалу доцільно використовувати такі приклади, у яких порівняно з необробленим звучанням робота компресора буде очевидна. А потім можна змінювати характер компресії, підвищуючи поріг, змінюючи параметри, і тим самим привчаючи свій слух до більш тонких змін.

Загалом, щоб навчитися розрізнити будь-який означений параметр, необхідно порівнювати фрагмент еталонного звучання зі зміненим фрагментом і потім повертатися до зразка. Якщо дотримуватися режиму занять, досить скоро сформується подібний еталон у слуховій пам'яті, що дозволить визначати недоліки.

Серед загальних методичних основ процесу розвитку професійного технічного слуху звукорежисерів у процесі професійної підготовки можна виокремити три найбільш універсальних, які практично не залежать від напрямку звукорежисури.

1. Регулярність заходів з цілеспрямованого тренування технічного слуху. Причому на початковому етапі регулярність набуває

значно більшого значення, ніж для досвідчених фахівців (наприклад – 20 хвилин щодня).

2. Режим тренування технічного слуху. Виходячи з психофізіологічних досліджень найбільш раціональним є тренування слуху у другій половині дня.

3. Охорона та гігієна слуху. Надмірні навантаження на слух, невідповідність умов прослуховування значно підвищують ризик втрати його гостроти набагато раніше, ніж це буде обумовлено процесами старіння. У більшості методичних матеріалів рекомендується на початковому приділити тренуванню технічного слуху не більше 40 хвилин без перерви.

Традиційними інструментами для розвитку професійного технічного слуху є прилади для регулювання частотного спектру, динаміки, просторовості, характеру звучання. В умовах тотальної цифровізації це програмні модулі, такі як еквайзер, компресор, експандер, реверберація, дісторшн тощо. Розробники програмного забезпечення та веб-інтерфейсів, призначених для тренування слуху, спираються на певні стандарти. Перевагою таких програм є те, що зміна звуку завжди відбувається без навмисного забарвлення аудіосигналу, і навчання може проходити дуже ефективно. За використання такого програмного забезпечення на початковому етапі легше запам'ятати характер зміни звуку. На практиці, однак, часто використовуються пристрої, які мають певне навмисне забарвлення звукового сигналу. Це може бути, наприклад, певна форма кривої вирівнювання або певний ступінь гармонійного спотворення (наприклад, ламповий еквайзер або компресор). Суцільна цифровізація призвела до того, що все більше і більше постачальників програмного забезпечення для редагування звуку пропонують так звані апаратні емуляції. Ці емуляції приносять із собою характерні елементи, такі як певна частота еквайзера, криві відгуку еквайзерів, криві компресії компресорів або специфічні спотворення. Існування апаратних емуляцій у програмному вигляді відкриває нові можливості у сфері звукорежисури загалом. Тому надзвичайно важливо, щоб у процесі розвитку професійного технічного слуху використовувалося сучасне програмне забезпечення, яке, проте, не має замінювати основ розвитку професійного технічного слуху, яке має здійснюватися за допомогою тренувальних інструментів без навмисного забарвлення звукового сигналу.

З усіх інструментів редагування звуку різницю в зміні звукового характеру на різних еквайзерах продемонструвати найпростіше, оскільки, передусім, вони є одними з найбільш використовуваних у звукорежисурі, а їх функціональність загалом дуже добре відома. Універсальні інструменти базуються на визначених значеннях, викладених у стандарті 266 Міжнародної організації зі стандартизації (ISO) при визначенні практичних частот. Це інтервали в одну октаву (16 Гц, 31 Гц, 63 Гц, 125 Гц, 250 Гц, 500 Гц, 1000 Гц, 2000 Гц, 4000 Гц і 8000 Гц) (Brezina, 2021). Однак у спеціалізованих інструментах вибір частотного групування часто значно відрізняється та зосереджений на конкретних частотах, які виробники визначили на основі вимог до редагування музичного звуку.

Окрім відмінностей у розподілі частот, між універсальними та спеціальними інструментами у еквайзерів також можуть бути принципові відмінності у формі кривої вирівнювання. Подібні відмінності можна знайти та порівняти для різних типів програмного забезпечення і кількох типів кривих вирівнювання. Для деяких спеціальних інструментів, що емулюють апаратні еквайзери, наявність регульованих параметрів може відрізнятися. Прикладом є відношення смуги пропускання до центральної частоти (добротності) (Q), поведінка якого змінюється залежно від того, чи є параметр постійним (постійний Q) чи пропорційним (пропорційний- Q). Пропорційна поведінка параметра добротності Q із виділеним еквайзером не лише видима візуально, але й відрізняється на слух. Приведені приклади вказують на те, що розвиток професійного технічного слуху за допомогою спеціальних еквайзерів може допомогти краще та швидше зрозуміти їх поведінку лише за умови попереднього ретельного вивчення їх можливостей, відповідно, їх використання на початковому етапі є вкрай небажаним.

Наразі в умовах безпекових викликів та запровадження елементів дистанційного навчання, що зробило практично неможливим на певний час розвиток професійного технічного слуху традиційними методами актуальності набуло програмне забезпечення, розроблене для тренування слуху. Доцільним вважаємо коротко схарактеризувати найбільш поширені програмні рішення, які можуть бути використані для розвитку професійного технічного слуху у процесі професійної підготовки.

«Golden Ears» – давно відома та достатньо популярна програма від компанії «Phillips». Програма містить кілька розділів та пропонує тренування: визначення частотних смуг на шумі та музичному матеріалі (октавні та третино-октавні); визначення зміни амплітуди, спотворень (дісторшн), компресії, стереофонії; визначення часової затримки на імпульсних сигналах та реверберації: граничного та періоду спаду.

«Simple Feedback Trainer» – невелика програма призначена для тренування визначення частотних смуг. На жаль, інших можливостей розробниками не передбачено, але для своїх завдань вона досить зручна. Інтерфейс виконаний у вигляді звичного третино-октавного еквалайзера з підписаними частотами та ручками, переміщення яких і є відповіддю на завдання.

«EarPlugins» – більш гнучкий тренажер еквалізації в порівнянні з «Simple Feedback Trainer», але він є VST-плагіном (відповідно, потребує встановленої цифрової звукової робочої станції для роботи).

«Audio Frequency Trainer» – онлайн-тренажер, який генерує синусоїди та пропонує обрати відповідь із запропонованих варіантів. Має кілька режимів складності, у найпростішому з яких запропоновані варіанти відповіді знаходяться на відстані октави один від одного. Зручний тим, що не вимагає скачування та встановлення та доступний з будь-якого пристрою, підключеного до мережі Інтернет.

Крім того, є кілька додатків для мобільних пристроїв, які також пропонують засоби для розвитку професійного технічного слуху.

«Quiztones» – дозволяє тренувати сприйняття частотних смуг (синусоїди, шум, музика) та посилення/ослаблення гучності. Має досить багато готових музичних фрагментів, а також надає можливість завантаження свого музичного матеріалу, що дуже зручно при довгому використанні.

«DDT Feedback» та «DDT Trainer» призначені для тренування сприйняття тембральних показників. Вони пропонують прослуховування синусоїдальних сигналів, шумів та еквалізаційних змін на музичному матеріалі. Ці програми вигідно відрізняє емуляція позитивного акустичного зворотного зв'язку, виконана набагато більш реалістично. Завдяки своїй мобільності, додатки дуже зручні у використанні та можуть стати гарним допоміжним засобом у розвитку професійного технічного слуху. Однак, не маючи докладних коментарів та цілеспрямованого курсу занять, вони, на жаль, не допоможуть сформувати всі необхідні складові професійного технічного слуху. Для

повноцінних занять, звичайно, необхідний об'ємний курс, що містить приклади для тренування визначення на слух всіх параметрів звучання та побудований за принципом збільшення складності завдань.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Виходячи зі значення розвитку професійного технічного слуху звукорежисерів наявна наразі різноманітність цифрових засобів, спрямованих на тренування різних складових технічного слуху є повною мірою обґрунтованою. Разом з тим вони, переважно, не охоплюють усіх складових розвитку професійного технічного слуху та значною мірою ігнорують наявні у користувача умови прослуховування, що вкрай негативно впливає на ефективність розвитку професійного технічного слуху звукорежисерів. Попри ці недоліки програмне забезпечення у форматі окремих програм, VST-плагінів та онлайн-сторінок може бути використане як допоміжний засіб у процесі професійної підготовки для розвитку професійного технічного слуху звукорежисерів за умов запровадження елементів дистанційного навчання. Відповідно найбільш перспективним напрямком для подальших досліджень у окресленій сфері є інтеграція наявного програмного забезпечення до наявних робочих програм навчальних дисциплін, спрямованих на розвиток професійного технічного слуху звукорежисерів у процесі професійної підготовки, а також розробку навчального програмного забезпечення універсального характеру, спроможного охопити усі складові розвитку професійного технічного слуху.

ЛІТЕРАТУРА

- Andrianopoulou, M. (2020). *Aural Education: Reconceptualising Ear Training in Higher Music Learning*. London: Routledge.
- Brezina, P. (2021). Perspectives of Advanced Ear Training Using Audio Plug-Ins. *Journal of the Audio Engineering Society*, 69, №. 5, 351–358.
- Corey, J. (2017). *Audio Production and Critical Listening: Technical Ear Training*. New York: Routledge.
- Kim, S. (2015). An Assessment of Individualized Technical Ear Training for Audio Production. *The Journal of the Acoustical Society of America*, 138, no. 1, 110–113.
- Moulton, D. (1995). *The Golden Ears*. Sacramento: KIQ Productions.
- Moylan, W. (2020). *Recording Analysis: How the Record Shapes the Song*. New York: Routledge.
- Walzer, D. A. (2015). Critical Listening Assessment in Undergraduate Music Technology Programmes, *Journal of Music, Technology & Education*, 8, №. 1, 41–53.

SUMMARY

Koriakin Oleksii. Development of professional technical hearing of sound engineers in the process of professional training.

The purpose of the article is to specify the content of the professional technical hearing of sound engineers; determination of the main components of the professional

technical hearing of sound engineers and justification of the methodical foundations of the process of developing the professional technical hearing of sound engineers in the process of professional training. System-analytical and comparative-historical methods were used in the process of realizing the goal. The system-analytical method was used to clarify the content of the professional technical hearing of sound engineers and to determine its components; the comparative-historical method was used to specify methodical approaches to the development of professional technical hearing, which were formed historically. The practical significance of the study lies in the determination of methodological principles for the development of the professional technical hearing of sound engineers in the process of professional training and the determination of the software that can be used in this process. In a general sense, the professional technical hearing of a sound engineer means the ability to fully perceive sound (recorded in the form of a phonogram or concert) and to critically and reasonably determine the advantages and disadvantages of the material being listened to, as well as the ability to characterize this sound within recognized technical terminology. The basis of professional technical hearing is the ability to separate a single sound, and then to describe all its components as accurately as possible: musical balance – a parameter that characterizes the ratio of virtual sound sources by volume; timbre is a parameter that reflects the subjective perception of the spectral parameters of the signal; spatiality – features of placement of sound sources and feeling of the volume of one or more rooms that arises in the listener; dynamic range – in a general sense, this is the ratio of the highest and lowest signal levels. The most promising direction for further research in the outlined area is the integration of existing software into existing work programs of educational disciplines aimed at the development of professional technical hearing of sound engineers in the process of professional training, as well as the development of educational software of a universal nature, capable of covering all components of the development of professional technical hearing.

Key words: professional technical hearing, sound engineering, professional training of sound engineers, sound engineering competence, development of professional technical hearing, «Golden Ears», «Simple Feedback Trainer», «Audio Frequency Trainer».

УДК 378.637.016:78

Лі Сюй

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

ORCID ID 0009-0003-5267-8390

DOI 10.24139/2312-5993/2023.04/195-205

ДІАГНОСТИЧНІ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ СЛУХОВОЇ УВАГИ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТІВ МИСТЕЦТВ УНІВЕРСИТЕТІВ

Стаття висвітлює хід констатувального експерименту за наступними структурними компонентами: пізнавально-орієнтаційним та компетентнісно-оцінним. У ході діагностичного експерименту були використанні наступні методи: педагогічні спостереження, тестування, опитування викладачів факультету мистецтв, відеозаписи виконання студентами творчого завдання, анкетування, практичні завдання, аудіо-пазли, тощо.

Діагностування виявило такі рівні сформованості означеного феномену: пізнавально-орієнтаційний компонент, який складає 12,8% і є недостатнім, оскільки високий рівень в інших компонентах слухової уваги значно менший.